

INTERNATIONAL DEBAT & ANALYSE

Redaktør: Flemming Rose
flemming.rose@jp.dk

I samarbejde med

Dansk Institut For Internationale Studier

Et svensk tabu

Der sker i disse år en ændring af Sveriges befolkningssammensætning, som hverken journalister eller den politiske elite er villige til at diskutere offentligt. Er der en grænse for, hvor meget indvandring Sverige kan håndtere, spørger en svensk journalist.

Gunnar Sandelin
international@jp.dk

Siden 1980 har Sverige bevilget godt 1,6 mio. nye opholdstilladelser; hovedparten af dem er permanente (PUT). Udviklingen sker i hastigt tempo. Godt en million tilfaldelser er der blevet givet i 2000-tallet. I de ni første måneder af 2012 drejer det sig om godt og vel 89.000 personer.

I Migrationsverkets (svarer til Udlændingestyrelsen, red.) statistik indgår også midlertidige opholdstilladelser til vandrende arbejdstagere i EU, udvekslingsstuderende osv., men de udgør samlet set en mindre del. Permanent opholdstilladelse til arbejdskraftindvandrere og deres familier fra landet uden for EU fås efter fire års arbejde i Sverige.

Asylindvandring og familiesammenføring opviser størst vækst. Migrationsverket venter, at hen ved 200.000 personer i disse kategorier vil ansøge om at komme til Sverige for at få permanent ophold i 2012 og 2013. Er der nogen journalister, der skriver om det?

Tallene ovenfor er tænkt som et udgangspunkt, fordi mennesker dør, flytter frem og tilbage over grænser osv. Desuden er Migrationsverkets statistik ofte ufuldstændig og derfor vanskelig at tolke, især på familiesammenføringsområdet. Et andet mål for den ændrede befolkningssammensætning kan læses ud af SCB's (svarer til Danmarks Statistik, red.) befolkningsstatistik. Mellem 2000 og 2011 voksede antallet af personer med udenlandsk baggrund med 569.000. Det er 19 gange så meget som væksten i antallet af borgere med svensk baggrund: 30.000.

Beregningen hviler på den nye definition, som myndighederne gik over til i 2003.

Ifølge den menes der med udenlandsk baggrund personer, som er født i udlandet eller født i Sverige med to udenlandskfødte forældre. Hvis den tidligere definition på udenlandsk baggrund – mindst én forælder, der er født i et andet land – stadig gjaldt, blev forskellen endnu større.

Hvordan man end opgør tallene, er det tydeligt, at der sker en historisk befolkningsændring i Sverige, som hverken den politiske elite eller journalisterne vil diskutere offentligt, men som mange mennesker allerede længe har mærket i hverdagen.

Ved den seneste partilederdebat kom man ikke ind på spørgsmålet om, hvor grænsen for denne omfattende samfundsændring skal gå. Eller er der ikke en sådan grænse?

Kendsgerninger hverken fremlægges eller diskuteres af regeringen og oppositionen. Det grundlæggende problem er imidlertid, at vælgerne aldrig er blevet spurgt om, hvordan de mener, at den mest dramatiske ændring af samfundet i vor tid skal håndteres.

De ledende politikere og journalisterne behandler i al almindelighed konsekvenserne, som om det drejer sig om et tabuemne. For dem er etnicitet åbenbart noget uvæsentligt eller unævneligt. Vor verden skal jo bestå af åbne grænser, og alle indvendinger mod en sådan verdensorden menes at bero på manglende viden, fremmedfjendskhed eller racisme.

Hvorfor den tankegang har domineret så længe i medierne, kan til en vis grad forklares ved, at 41 pct. af journalisterne stemmer på Miljöpartiet.

Når det gælder asyl og indvandring, er Miljöpartiet et yderliggående parti med en udtalt vision om fri indvandring, som også omfatter fuld ret til, at alle, der vil, kan bo her med adgang til alle sociale rettigheder. »Intet menneske er illegalt,« skriver partiet i sin programerklæring.

Mere end halvdelen af de journalister, som arbejder med pr, og som har til opgave at værne om kravet om alsidighed i reportagen, stemmer på Miljöpartiet. 54 pct. ved Sveriges Radio og 52 pct. ved Sveriges Television gør det. Tallene stammer fra professor Kent Asp, der arbejder ved journalistuddannelsen JMG ved Göteborgs Universitet, i hans seneste undersøgelse fra 2011 om journalisters partifarve.

Den slutning, som Kent Asp drager, er, at Miljöpartiet får en mere fordelagtig behandling end de andre partier. »Normalt er jeg vældigt forsigtig i den slags sammenhænge, og jeg ville aldrig påstå noget sådant, hvis jeg ikke var sikker,« siger han. Ifølge Kent Asp har Miljöpartiet en fortrinsstilling i medierne i kraft af sin stærke position blandt svenske journalister.

Miljöpartiet må sættes under lup. Det befinder sig i en fredet zone, når det gælder dækningen af politik, mener Kent Asp. Ifølge ham giver journalisternes sympati over for Miljöpartiet også en positiv effekt på partiets meningsmålinger og valgresultat.

Medierne har dårligt nok sagt ét kritisk ord om regeringens aftale med Miljöpartiet med hensyn til at afskaffe kravet om gyldige identitetspapirer til fordel for dna-test i forbindelse med familie til asylansøgere. Ifølge Migrationsverkets prognoser menes ca. 20.000-30.000 somaliere at blive genforenet med deres familie i år og næste år. Dette menes at ville føre til øget indvandring af nye asylansøgere fra Somalia.

Dertil kommer en kraftig strøm af asylansøgere fra Syrien, som ingen i dag rigtigt kan forudsige omfanget af.

Sverige har taget imod flest irakere, somaliere og unge asylansøgere ("uledsagede flygtningebørn") i EU og er nu også parat til at tage imod flest syrere. Ifølge FN's flygtningeorganisation, UNHCR, har Sverige år efter år ligget i top med hensyn til at modtage asylansøgere pr. indbygger i den vestlige verden.

Samtidig med at regeringen aftaler flygtningepolitikken med Miljöpartiet, taler statsministeren om, at vi tager imod flygtninge i henhold til internationale konventioner. Det er en sandhed med meget store modifikationer. Det er kun en brøkdel af alle dem, der har søgt asyl i Sverige siden 1980, ca. 10 pct., som ifølge Udlændingeloven og FN's konvention kan defineres som flygtninge. De udgør fremdeles et mindretal af asylansøgere.

Mennesker, der flygter for livet, skal selvfølgelig have lov til at blive. Men det er ansvarsløst, for ikke at sige uhæderligt, ikke at lade sagen komme til kendskab i den rette sammenhæng. De hundredvis af eksempler på storstilede asylbedragerier, som Merit Wager, tidligere ombudsmand i asylspørgsmål, så godt som dagligt i fem år har rapporteret om på sin blog, burde med.

Hvordan man end opgør tallene, er det tydeligt, at der sker en historisk befolkningsændring i Sverige, som hverken den politiske elite eller journalisterne vil diskutere offentligt, men som mange mennesker allerede længe har mærket i hverdagen.

Senest har hun dokumenteret bedragerierne i sin bog "Inte bara svart eller vitt", som fik en beskedent plads i medierne, selv om journalister og politiske partier regelmæssigt læser Merit Wagers blog.

Når administratorer og beslutningstagere i Migrationsverket fortæller, at de på grund af dårligt fungerende arbejdsmiljø ikke kan træffe beslutninger på en måde, der afspejler retssikkerhed, men i stedet opfordres til at "stemple PUT", undergraves ligeledes retten til beskyttelse og asyl også for dem, der virkelig har behov for det, mens mange, som ikke har nogen ret til at være i Sverige, får lov til at blive.

Det samme gør sig gældende, når regeringen forsøger at ændre asylindvandring til arbejdskraftindvandring. Næsten halvdelen af arbejdskraftindvandrerne, som har

fået bevilget opholdstilladelse de senere år, har ingen uddannelse. Disse beslutninger træffes i en situation med omkring en halv million arbejdsløse i landet.

Den politik og forvaltningspraksis, som er beskrevet ovenfor, skaber konflikt. Mange mennesker kan ikke nikke genkendende til det billede, som førende politikere og medier giver. Folk bemærker i deres dagligdag, hvordan samfundet ændres, og de oplever, at de ikke modtager relevante oplysninger. Det hører jeg overalt.

Når spørgsmål om demografisk udvikling, asylbedrageri og omkostninger forbundet med indvandring ikke behandles offentligt, vokser frustrationen sig stærkere og stærkere. Somme tider går den over i magtesløshed og endog regulært had, hvilket på nogle områder er kommet til udtryk på nettet.

Hvis vi i fremtiden skal undgå, at kræfter langt til højre for Sverigedemokraterne sætter sig på dette eksplosive spørgsmål og dermed også tiltrækker grupper, som føler sig ført bag lyset, er det på høje tid, at politikere og medier holder op med at vildlede borgerne ved at springe relevante oplysninger over. I modsat fald løber Sverige en risiko for at blive et rigtigt ubehageligt land at leve i.

Gunnar Sandelin er socionom og journalist.

I dag afholder Dansk Institut for Internationale Studier et seminar med titlen "**Magt og politik i det nye Mellemøsten**". Det foregår kl. 15-16.30, Strandgade 71 i stueetagen, København K. Der vil være indlæg af Ellen Lust, Yale University, Helle Malmvig, seniorforsker DIIS og Jacob Mathias Wichman, partner i JMW Consulting. Jyllands-Postens udlandsredaktør Flemming Rose er ordstyrer. Læs mere på www.diis.dk